

SKOLINIO *PARKINGAS* IR JO ATITIKMENŲ VARTOSENĄ NEKILNOJAMOJO TURTO SKELBIMUOSE

The Usage of the Loanword *Parkingas* and Its Equivalents in Real Estate Ads

AGNĖ ALEKSAITĖ-DAVIDAVIČIENĖ

Lietuvių kalbos institutas

El. paštas: agne.aleksaite@lki.lt

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3755-7406>

Mokslinių tyrimų kryptys: neologija, stilistika, žodžių daryba, interneto lingvistika.

<https://doi.org/10.35321/bkalba.2025.98.02>

ANOTACIJA

Kalbos patarimuose skolinys *parkingas* vertinamas kaip vengtinas žodis bendrinėje kalboje, norminiu variantu nurodant žodžių junginį (*automobilių aikštelė*). Žinoma, kodifikacija ne visada sutampa su vartosenos polinkiais, be to, lietuviškų atitikmenų šiam anglicizmui siūlė ir visuomenė (pvz., Algis Ramanauskas siūlė vartoti naujadarą *parkvietė*). Tai ir paskatino patyrinėti skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų santykį realiojoje vartosenoje, t. y. nekilnojamojo turto (toliau – NT) skelbimų portale *Aruodas.lt*.

Šio tyrimo objektas – 500 skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų pavartojimo atvejų NT skelbimų portale *Aruodas.lt*, surinktų nuo 2024 m. sausio 4 d. iki rugsėjo 5 d.

ESMINIAI ŽODŽIAI: *parkingas*, kodifikacija, realioji vartosena, nekilnojamojo turto skelbimai.

ABSTRACT

Kalbos Patarimai (Language Recommendations) classifies *parkingas* ('parking') as a loanword that should be avoided in standard Lithuanian. Instead, it recommends using the phrase (*automobilių aikštelė*) ('(car) park') as the normative equivalent. However, language codification does not always align with actual usage trends. Additionally, the general public has proposed alternative translations of this anglicism, with Algis Ramanauskas suggesting the neologism *parkvietė* as a potential substitute. This study was motivated by examining the relationship between the loanword *parkingas* and its equivalents in real-world usage, specifically in real estate (RE) advertisements on the portal *Aruodas.lt*.

The study examines 500 instances in which the loanword *parkingas* and its equivalents appeared in RE advertisements on *Aruodas.lt*, collected between January 4, 2024, and September 5, 2024.

KEYWORDS: parking, codification, real-world usage, real estate ads.

ĮVADAS

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (toliau – VLKK) Konsultacijų banke teikiama nuoroda į *Kalbos patarimus*, kuriuose skolinys *parkingas* vertinamas kaip vengtinas žodis bendrinėje kalboje, norminiu variantu nurodant žodžių junginį (*automobilių aikštelė*) (žr. <https://vlkk.lt/konsultacijos/2098-parkingas>).

Suskaitmenintuose *Kalbos patarimuose* (toliau – eKP) matyti, kaip per laiką keitėsi skolinio *parkingas* kodifikacija (žr. 1 pav.). 2013 m. *Kalbos patarimų* leidinyje (*Leksika: skolinių vartojimas*) nurodoma, kad svetimybė *parkingas* vengtina bendrinėje kalboje;

ankstesni šaltiniai ši skolinį vertino dar griežčiau – kaip neteiktiną vartoti bendrinėje kalboje žodį, norminiu variantu nurodant žodžių junginį (*automobilių aikštelė*)¹.

Ankstesni šaltiniai	
2013: Kalbos patarimai:	parkingas svet. <i>vngt.</i> – (<i>automobilių aikštelė</i>).
2005: Kalbos patarimai:	parkingas svet. <i>ntk.</i> = (<i>automobilių aikštelė</i>).
1997: Didžiųjų kalbos klaidų sąrašas:	parkingas nauj. <i>ntk.</i> = (<i>automobilių aikštelė</i>).

1 pav. Skolinio *parkingas* kodifikacija eKP teikiamuose šaltiniuose

Vienažodžių lietuviškų atitikmenų šiam anglicizmui siūlė ir visuomenė. Į *Lietuvių kalbos naujažodžių duomenyną* (toliau – ND) įtrauktas naujadaras *parkvietė* „motorizuotų transporto priemonių stovėjimo aikštelė“, kurį, kaip rodo ND sukaupti vartosenos pavyzdžiai, vietoj skolinio *parkingas* siūlė vartoti Algis Ramanauskas:

1. Algis Ramanauskas: Gerai, o ką daryti su **automobilių stovėjimo aikštele**, kai žodis **parkas** lietuvių kalboj seniai yra legalus?
Antanas Smetona: **Parkingą** Jūs čia turit galvoj...
Algis Ramanauskas: Aš sakyčiau **parkvietė**. Lietuviškai tegul tebūnie **parkvietė**.
Antanas Smetona: **Parkvietė**? Dar įdomesnis... Taip, visai normalus žodis.
Algis Ramanauskas: Ė, matot, man dažnai sako, tu čia tik kritikuoji, nieko nesūlai. Aš siūlau. Ir daug siūlau.
Antanas Smetona: Labai normalus žodis. Va, išgirdom **parkvietė** ir, jeigu tauta pasigaus, prašau. (LRT laida „Visi kalba“ 2020-01-31)
2. Vietoje **parkingo** galėtų būti "**parkvietė**", kaip kažkada siūlė A. Ramanauskas. Kol analogais bus žodžių junginiai iš dviejų – trijų žodžių, arba turintys nekokių asociacijų, tol nieko nebus. (miestai.net 2017-11-05)
3. Ramanauskas klausimą apie kalbininkų kompetenciją kelia pagrįstai. Ar tikrai kaip veikia kalba suprantas tas, kuris vietoj „**parkingas**“ arba „**parkvietė**“ liepia sakyti „**automobilių stovėjimo aikštelė**“? (alchemija.tv 2015-07-12)

Tyrimo problemos aktualumas – kodifikuotos normos atotrūkis nuo realiosios vartosenos – akivaizdus iš pateiktų *parkingo* vartosenos pavyzdžių. Šiuose pavyzdžiuose suformuluoti teiginiai leidžia daryti prielaidą, kad kodifikuota bendrinės kalbos norma neatitinka visuomenės kalbinių poreikių, todėl kalbos vartotojai ieško kitų, jiems priimtinesnių variantų.

¹ Beje, „Žinių radijo“ laidoje „Greiti pietūs“ (GP) kalbininkas Antanas Smetona bendrinėje kalboje taisomą žodį *parkingas* įvertino kaip bendrinės kalbos normintojų, t. y. taisytojų, klaidą (plačiau žr. nuo 31 min.: <https://www.youtube.com/watch?v=oPIBkIIOBNo>).

Šio straipsnio tikslas – nustatyti skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų realiosios vartosenos polinkius bei paplitimą nekilnojamojo turto (toliau – NT) skelbimuose. Tikslui pasiekti keliami tokie uždaviniai: a) atskleisti skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų konkurenciją realiojoje vartosenoje; b) aprašyti skolinio ir jo atitikmenų kiekybinius santykius; c) palyginti skolinio *parkingas* atitikmenis su kodifikuota bendrinės kalbos norma ir d) įvertinti kodifikacijos ir realiosios vartosenos santykį.

Tyrimo objektas – 500 skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų pavartojimo atvejų NT skelbimų portale *Aruodas.lt* (toliau – ARD), surinktų nuo 2024 m. sausio 4 d. iki rugsėjo 5 d. Kiti specializuoti ar bendro pobūdžio skelbimų portalai (*domoplius.lt*, *kampas.lt*, *skelbiu.lt* ir kt.) pateikia, palyginti su ARD, nedaug NT skelbimų, be to, dažnai dubliuoja ARD pateiktus skelbimus (Aleksaitė 2022: 27), todėl ARD – parankus šaltinis įvairiems kiekybiniais kalbos tyrimams. Daroma prielaida, kad šiame portale, kurio kalba, priešingai nei internetinės žiniasklaidos ir pan. tekstų, nėra redaguojama, pateikiama realioji vartoseną, atspindinti dabartinę kalbos padėtį.

Toliau apibrėžiamos pagrindinės šiame darbe vartojamos sąvokos:

- *kodifikacija* suprantama kaip „individualiūs arba grupinės, arba institucinės norminamosios valios išraiška: kalbos reiškinių ir jų santykių, perteiktų normų aprašais ir taisyklėmis, įteisinimas raštu norminamuosiuose kalbos veikaluose (žodynuose, gramatikose, kalbos rekomendacijų sąvaduose). Kodifikacija taikoma tik bendrinės kalbos atmainai ir yra norminamosios veiklos rezultatas“ (Miliūnaitė 2022: 36);

- *realioji vartoseną* atspindi dabartinės vartosenos polinkius NT skelbimų portale ARD;

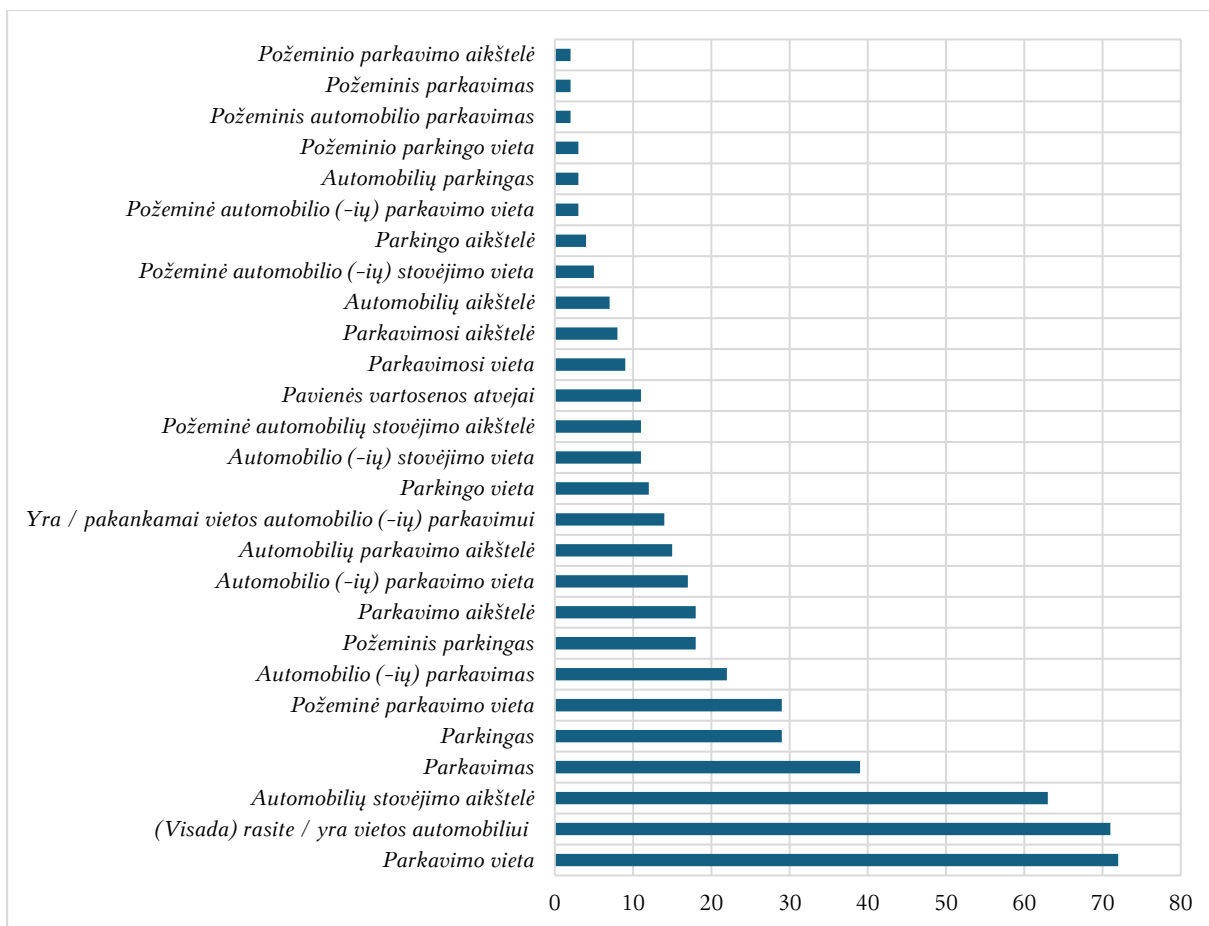
- *kolokacija* 2012 m. išleistame „Lingvodidaktikos terminų žodyne“ (toliau – LTŽ) apibrėžiama kaip „prasmingas, gramatiškai susijęs įprastinis žodžių junginys“.

Tyrimas atliktas, remiantis analitiniu aprašomuoju ir lyginamuoju metodais. Vartosenos polinkiams išryškinti pasitelkta kiekybinė analizė.

TYRIMO REZULTATŲ ANALIZĖ

Kodifikacija, kaip minėta, suprantama kaip „bendrinės kalbos normų įteisinimas raštu įvairiuose norminamuosiuose darbuose“ (Miliūnaitė 2006a: 50), o „[K]odifikuotos, t. y. raštu įteisintos, bendrinės kalbos normos dėl įvairių priežasčių (iš kurių svarbiausia yra nuolatinis kalbos kitimas ir atsinaujinimas) ne visada sutampa su tuo, kas funkcionuoja vartosenoje“ (Miliūnaitė 2006b: 9). Tai ir paskatino patyrinėti skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų santykį realiojoje vartosenoje, t. y. NT skelbimų portale ARD.

Duomenų analizė atskleidė, kad skelbimuose vyrauja įvairios kolokacijos, kurių svarbiausias požymis – „įprastinis kai kurių leksemų vartojimas drauge“ (Marcinkevičienė 2010: 90; dar žr. Melnikienė, Jankauskaitė 2012: 81; žr. 2 pav.).

2 pav. Skolinio parkingas ir jo atitikmenų dažnumas NT skelbimų portale ARD (abs. sk.)

Iš pateikto 2 paveikslo matyti, kad NT skelbimų portale daugiausia pavyzdžių aptikta su dvižode kolokacija *parkavimo vieta* ir jos sangražine forma, kurią linkstama išplėsti iki trižodžių ar keturžodžių kolokacijų (130; 26 %; dar žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Kolokacijos *parkavimo vieta* variantai NT skelbimų portale

Kolokacijos	abs. sk.	proc.
Parkavimo vieta	72	55,4
Požeminė parkavimo vieta	29	22,3
Automobilio (-ių) parkavimo vieta	17	13,1
Parkavimosi vieta	9	6,9
Požeminė automobilio (-ių) parkavimo vieta	3	2,3
Iš viso	130	100

Buvo rasti tokie pavyzdžiai²: **Parkavimo vieta** 1 automobiliui; **Butas** parduodamas kartu su **parkavimo vieta**, greta namo; **Nesukite galvos** kur saugiai parkuoti savo automobilį – butui priklauso **parkavimo vieta** požeminėje automobilių stovėjimo aikštelėje, kurią galite įsigyti už papildomą kainą; **Butui yra priskirta parkavimo vieta**; Yra galimybė įsigyti **parkavimo vietą**; Už papildomą kainą parduodama **požeminė parkavimo vieta**; **Butui priklauso požeminė parkavimo vieta**; **Automobilio parkavimo vieta** – namo kieme; **2 automobilių parkavimo**

² Vartosenos pavyzdžių kalba netaisyta, išskyrus korektūros klaidas.

vietos priešais kotedžą; *Butui* priklauso ir 1 **parkavimosi vieta**; **Požeminė automobilio parkavimo vieta** už papildomus 50000 EUR.

Šiek tiek mažiau rasta sustabarėjusių žodžių junginių *automobilio (-ių) stovėjimo aikštelė / vieta* ir jų variantų (97; 19,4 %; žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Kolokacijų *automobilių stovėjimo aikštelė / vieta* variantai NT skelbimų portale

Kolokacijos	abs. sk.	proc.
Automobilių stovėjimo aikštelė	63	65,0
Automobilio (-ių) stovėjimo vieta	11	11,3
Požeminė automobilių stovėjimo aikštelė	11	11,3
Automobilių aikštelė	7	7,2
Požeminė automobilio (-ių) stovėjimo vieta	5	5,2
Iš viso	97	100

Kaip matyti iš 2-os lentelės, linkstama vartoti trižodę kolokaciją *automobilio (-ių) stovėjimo aikštelė*, taigi eKP teikiamas norminis variantas (*automobilių*) *aikštelė* išplečiamas dar vienu, papildomu žodžiu³, o norminis variantas realiojoje vartosenoje nėra paplitęs: *Prie namo yra automobilių stovėjimo aikštelė*; *Draugiški ir ramūs kaimynai, erdvi automobilių stovėjimo aikštelė*; *Didelė automobilių stovėjimo aikštelė*; *Prie namo – uždara / rakinama automobilių stovėjimo aikštelė, tik namo gyventojams*; *Požeminiame aukšte yra automobilių stovėjimo aikštelė – vieta parduodama už papildomą mokestį*; *Prižiūrėta namo aplinka, yra automobilių aikštelė*; *Prie namo yra didelė automobilių aikštelė*. NT skelbimų portale ARD kartais pavartojama ir kolokacija *automobilio (-ių) stovėjimo vieta*, pvz.: *Galimybė nuomotis automobilio stovėjimo vietą požeminėje aikštelėje*; *Privačios automobilių stovėjimo vietos*. Šiame portale fiksuota ir keturžodžių kolokacijų variantų: **Požeminė automobilių stovėjimo aikštelė**, *stebima vaizdo kameromis*; **Požeminė automobilio stovėjimo vieta** (*už papildomą kainą*); *Esant poreikiui papildomai galite įsigyti požemines automobilių stovėjimo vietas po namu esančioje uždaroje parkavimo aikštelėje*.

NT skelbimuose taip pat vyrauja hibridas⁴ *parkavimas* ir šio žodžio kolokacijos (79; 15,8 %; žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Hibrido *parkavimas* ir jo kolokacijų variantai NT skelbimų portale

Hibridas ir jo kolokacijos	abs. sk.	proc.
Parkavimas	39	49,4
Automobilio (-ių) parkavimas	22	27,9
Yra / pakankamai vietos automobilio (-ių) parkavimui	14	17,7
Požeminis automobilio parkavimas	2	2,5
Požeminis parkavimas	2	2,5
Iš viso	79	100

Toliau pateikiama keletas pavyzdžių, iliustruojančių 3 lentelės duomenis: **Parkavimo** *galimybė tiek gatvėje, tiek kieme*; **Parkavimas** – *bendras*; **Parkavimas**: *uždaramė vidiniame kieme*; *Yra galimos parkavimo alternatyvos: Nuomotis vietą šalia Maxima prekybos centro arba*

³ Čia ir toliau pateikiami pavyzdžiai rodo, kad rašytiniuose NT skelbimuose neveikia kalbos ekonomiškumo principas.

⁴ Tokio „tipo dariniai atsiranda svetimoms kalboms žodžio dalį sudedant su savosios kalbos žodžių dalimis“ (Jakaitienė 2010: 255).

parkavimas ilgalaikio stovėjimo aikštelėje – <...>; *Laiptinėj tik po 2 butus, puikūs kaimynai, sutvarkyta aplinka, kiemas, **parkavimas**; Nebūna problemų dėl **automobilių parkavimo**; **Automobilio parkavimas** kieme, bendroje aikštelėje; Kieme visuomet yra vietos **automobilio parkavimui**, <...>; **Pakankamai vietos automobilių parkavimui**; **Požeminis automobilių parkavimas** po namu; **Požeminis parkavimas**.*

Kolokacijų „dėmenys dažniausiai eina kartu, tačiau, <...>, juos galima kaityti ar keisti dėmenų tvarką“ (Béjoint 2000: 213; cit. iš Melnikienė, Jankauskaitė 2012: 81). Ši mokslininkų teiginį pagrindžia ir NT skelbimų portale ARD fiksuoti kolokacijų (*visada*) rasite / yra vietos automobiliui pavyzdžiai (71; 14,2 %): *Kieme **visada rasite vietos automobiliui**; Prie namo **automobiliui vietos visada rasit**; Laiptinės durys su kodine spyna, tvarkingi kaimynai, **visada yra vietos automobiliui**; Kieme įrengta užkarda, tad **vieta automobiliui visada yra**; **Yra vietos automobiliui**.*

Daug aptikta ir anglų kalbos skolinio⁵ *parkingas* ir jo kolokacijų variantų (69; 13,8 %; žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Skolinio *parkingas* ir jo kolokacijų variantai NT skelbimų portale

Skolinys ir jo kolokacijos	abs. sk.	proc.
Parkingas	29	42,1
Požeminis parkingas	18	26,1
Parkingo vieta	12	17,4
Parkingo aikštelė	4	5,8
Automobilių parkingas	3	4,3
Požeminio parkingo vieta	3	4,3
Iš viso	69	100

Kaip pavyzdžius galima pateikti šiuos sakinius: *Šalia namo nemokamas **parkingas**; **Parkingas** už papildomą mokestį; **PARKINGAS**: - Vieta automobiliui bendrame kieme; Su **parkingu** problemų nėra, didelė aikštelė; **Parkingas** – yra galimybė įsigyti; **Požeminis parkingas**⁶ plius 20000 EUR; Galimybė įsigyti **požeminį parkingą**; **Požeminis parkingas** ir laiptinė yra stebimi saugos kameromis 24/7; Yra galimybė įsigyti **parkingo vietą** ar sandėliuką po namu; Išpirkta **parkingo vieta** vienam automobiliui; Prie namo yra nemaža **parkingo aikštelė**; Nuosavas kiemas **automobilių parkingui**; Yra **požeminio parkingo vieta**.*

Mažiausiai rasta kolokacijos *parkavimo aikštelė*, jos plėtinių ir sangražinės formos vartosenos pavyzdžių (43; 8,6 %; žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Kolokacijos *parkavimo aikštelė* variantai NT skelbimų portale

Kolokacijos	abs. sk.	proc.
Parkavimo aikštelė	18	41,8
Automobilių parkavimo aikštelė	15	34,9
Parkavimosi aikštelė	8	18,6
Požeminio parkavimo aikštelė	2	4,7
Iš viso	43	100

⁵ *Online Etymology Dictionary* (toliau – ED) rašoma, kad anglų k. daiktavardis *parking* „automobilio (pa)statymas“ yra kilęs iš veiksmažodžio *to park* „(pa)statyti automobilį“. Šis daiktavardis pradėtas vartoti apie 1915 m., su juo radosi ir daugiau terminų, pvz., *parking lot* – „automobilių stovėjimo aikštelė“ (nuo 1920 m.), *parking ticket* – „pranešimas apie automobilio stovėjimo tvarkos pažeidimą“ (nuo 1925 m.), *parking brake* – „rankinis stabdis“ (nuo 1927 m.) ir *parking meter* – „automobilio stovėjimo skaitiklis“ (nuo 1935 m.) (apie šio žodžio etimologiją dar žr. *Oxford English Dictionary* (toliau – OED)).

⁶ Apie tokius junginius, kai vienas žodis implikuoja kitą, žr. Banuševičienė 2016: 16.

NT portalo ARD skelbimuose vartojami tokie kolokacijos *parkavimo aikštelė* variantai, skaičiuojant su sangražine forma: *Bendra parkavimo aikštelė lauke*; *Šalia namo parkavimo aikštelė*; *Parkavimo aikštelė su šlagbaumu⁷ skirta namo gyventojams*; *Didelės parkavimo aikštelės*; *Buto langai (pietinė pusė) orientuoti į tylų vidinį kiemą, kuriame įrengta uždara parkavimosi aikštelė*; *Erđoi automobilių parkavimosi aikštelė kieme, kur visada rasite vietos*; *Padidinta parkavimosi aikštelė, namas stovi toliau nuo gatvės*; *Automobilių parkavimo aikštelė – šalia namo*; *Kieme rasite nemokamą automobilių parkavimo aikštelę*; *Galimybė papildomai įsigyti uždara garažą požeminėje parkavimo aikštelėje*. Atkreiptinas dėmesys, kad kolokacijos *parkavimo vieta* ir *parkavimo aikštelė*, hibridas *parkavimas* ir jų variantai konkuruoja tarpusavyje. Tokie bendrašakniai variantai, pasidaryti iš veiksmazodžio *parkuoti* „statyti (automobilį)“, kuris VLKK Konsultacijų banke ir eKP vertinamas kaip šalutinis normos variantas, sudaro 50,4 % visų pavyzdžių.

Taip pat rasta nedaug pavienės vartosenos atvejų (11; 2,2 %), pvz.: *Automobiliams parkuotė uždarame kieme*; *Automobilio statymas šalia namo*; *Yra galimybė parkuotis automobilį šalia esančioje aikštelėje*; *Yra kiemas gyventojų automobiliams parkuoti*; *Yra vidinis kiemas kur galima laikyti automobilį* ir kt. Tiriamuoju laikotarpiu NT portale ARD rastas vienintelis naujadaras *parkuotė* vartosenos atvejis, tačiau, kaip matyti iš interneto vartosenos, esama ir daugiau šio hibrido pavyzdžių: *Parkuotė prie parduotuvės* (apklausa.lt 2007-06-10); <...> *Akropolio parkuotė sausakimša...* (atviraklaipeda.lt 2024-02-08); *Patogi parkuotė; ramus rajonas* (booking.com 2024-08-31); *Parkuotė saloje automobiliui – BILIJŲ NEBĖRA* (mjr.lt 2024 rugsėjis (ne vėliau)); *Automobilių aikštelė yra uždara. Yra numatyta 1 nemokama parkuotė* (livingpalanga.lt 2024 rugsėjis (ne vėliau)). Šiuo metu naujadaras *parkuotė* vartosenoje nėra paplitęs.

Straipsnyje jau buvo minėta, kad NT portale, rašant apie (*automobilių*) *aikšteles*, nepaisoma kalbos ekonomiškumo principo (daugiau apie šį principą, norminant kalbos reiškinius, žr. Miliūnaitė 2003: 286; vienažodžių ir keliažodžių kolokacijų santykį žr. 6 lentelėje⁸).

6 lentelė. Vienažodžių ir keliažodžių kolokacijų santykis NT skelbimų portale ARD (abs. sk.)

Kolokacijų tipas	abs. sk.	proc.	Kolokacijų pavyzdžiai
Vienažodės	68	13,9	<i>parkavimas, parkingas</i>
Dvižodės	175	35,8	<i>parkavimo vieta, automobilio (-ių) parkavimas, požeminis parkingas, parkavimo aikštelė, parkingo vieta, parkavimosi vieta, parkavimosi aikštelė, automobilių aikštelė, parkingo aikštelė, automobilių parkingas, požeminis parkavimas</i>
Trižodės	142	29,0	<i>automobilių stovėjimo aikštelė, požeminė parkavimo vieta, automobilio (-ių) parkavimo vieta, automobilių parkavimo aikštelė, automobilio (-ių) stovėjimo vieta, požeminio parkingo vieta, požeminis automobilio parkavimas, požeminio parkavimo aikštelė</i>
Keturžodės	104	21,3	<i>(visada) rasite / yra vietos automobiliui, yra / pakankamai vietos automobilio (-ių) parkavimui, požeminė automobilių stovėjimo aikštelė, požeminė automobilio (-ių) stovėjimo vieta, požeminė automobilio (-ių) parkavimo vieta</i>
Iš viso	489	100	

⁷ eKP nurodoma, kad svetimybė *šlagbaumas* neteiktina bendrinėje kalboje; vartotinas žodis – *užkardas*.

⁸ Lentelėje nėra pateikti negašūs pavienės vartosenos atvejai.

Iš 6 lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad NT skelbimuose vyrauja keliažodės kolokacijos (jų ir vienažodžių kolokacijų santykis maždaug 86:14), taigi taupesnės raiškos priemonės vartojamos retai.

Toliau pateikiami pavieniai pavyzdžiai rodo, kad kartais NT portale ARD pasirenkamos net perteklinę informaciją teikiančios konstrukcijos – veikiausiai į sakinį nėra būtina įterpti būdvardį *antžeminis*, -ė⁹, jei rašoma apie (*automobilių*) *aikšteles* kiemuose: *Antžeminė parkavimo vieta vidiniame kieme (+8000 eur.)*; *Antžeminė automobilio parkingo vieta kieme +10.000 Eur*; *Antžeminis arba požeminis parkingas* ir kt.

Apibendrinant tyrimo rezultatus, galima konstatuoti, kad šiuo metu vartosenoje funkcionuoja skolinys *parkingas* ir įvairūs jo atitikmenys, o tokia variantų įvairovė leidžia teigti, kad kol kas nėra vieno nusistovėjusio, visuomenei priimtino lietuviško skolinio *parkingas* atitikmens.

IŠVADOS

1. Atlikta duomenų analizė parodė, kad NT skelbimų portale *Aruodas.lt* skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų vartoseną nėra nusistovėjusi (funkcionuoja įvairūs variantai). Ryškiausia šių variantų konkurencija: *parkavimo vieta* (72; 14,4 %), (*visada*) *rasite / yra vietos automobiliui* (71; 14,2 %), *automobilių stovėjimo aikštelė* (63; 12,6 %), *parkavimas* (39; 7,8 %), *parkingas* (29; 5,8 %), *požeminė parkavimo vieta* (29; 5,8 %) ir *automobilio (-ių) parkavimas* (22; 4,4 %). Rečiau pasirenkamos tokios žodžių kombinacijos: *požeminis parkingas* (18; 3,6 %), *parkavimo aikštelė* (18; 3,6 %), *automobilio (-ių) parkavimo vieta* (17; 3,4 %), *automobilių parkavimo aikštelė* (15; 3 %), *yra / pakankamai vietos automobilio (-ių) parkavimui* (14; 2,8 %), *parkingo vieta* (12; 2,4 %), *automobilio (-ių) stovėjimo vieta* (11; 2,2 %), *požeminė automobilių stovėjimo aikštelė* (11; 2,2 %) ir kiti pavienės vartosenos atvejai (11; 2,2 %). Visai menkai vartojamos šios kolokacijos: *parkavimosi vieta* (9; 1,8 %), *parkavimosi aikštelė* (8; 1,6 %), *automobilių aikštelė* (7; 1,4 %), *požeminė automobilio (-ių) stovėjimo vieta* (5; 1 %), *parkingo aikštelė* (4; 0,8 %), *požeminė automobilio (-ių) parkavimo vieta* (3; 0,6 %), *automobilių parkingas* (3; 0,6 %), *požeminio parkingo vieta* (3; 0,6 %), *požeminis automobilio parkavimas* (2; 0,4 %), *požeminis parkavimas* (2; 0,4 %) ir *požeminio parkavimo aikštelė* (2; 0,4 %).

2. NT skelbimų portale *Aruodas.lt* labiausiai paplitusi kolokacija *parkavimo vieta* ir jos variantai (130; 26 %), taip pat vyrauja žodžių kombinacijos *automobilio (-ių) stovėjimo aikštelė / vieta* ir jų variantai (97; 19,4 %); nemažai aptikta hibrido *parkavimas* ir kitų sustabarėjusių, bendrašaknių žodžių junginių (79; 15,8 %), taip pat kolokacijos (*visada*) *rasite / yra vietos automobiliui* (71; 14,2 %) ir skolinio *parkingas* bei jo kolokacijų variantų (69; 13,8 %); mažiausiai rasta kolokacijos *parkavimo aikštelė* variantų (43; 8,6 %).

3. Vertinant kodifikacijos ir realiosios vartosenos santykį, matyti, kad kol kas nėra vieno nusistovėjusio, visuomenei priimtino lietuviško skolinio *parkingas* atitikmens, o *Kalbos patarimuose* teikiamas norminis variantas (*automobilių*) *aikštelė* (7; 1,4 %) tiriamuoju laikotarpiu NT skelbimų portale *Aruodas.lt* nėra paplitęs. Siekiant reprezentatyvesnių duomenų ir teikiant rekomendacijas dėl kodifikacijos (ne)keitimo, reikėtų atlikti papildomų skolinio *parkingas* ir jo atitikmenų tyrimų. Kita vertus, remiantis vien šio tyrimo duomenimis, matyti ganėtinai didelis kodifikuotos normos atotrūkis nuo realiosios vartosenos, todėl rekomenduotina apsvarstyti skolinio *parkingas* kodifikaciją, jei ir kitų tyrimų duomenys rodytų panašius vartosenos polinkius.

4. Surinkta tyrimo medžiaga leidžia teigti, kad rašytiniuose NT skelbimuose, rašant apie (*automobilių*) *aikšteles*, nepaisoma kalbos ekonomiškumo principo: čia vyrauja dvižodės, trižodės ir keturžodės kolokacijos (jų ir vienažodžių kolokacijų santykis maždaug 86:14). Be

---

⁹ „Lietuvių kalbos žodyne“ (LKŽ^e) būdvardis *antžeminis*, -ė apibrėžiamas kaip „žemės paviršiuje esantis“ (nurodomas reikšmės atspalvis – „viršum žemės esantis“).

to, vietoj kodifikuotos bendrinės kalbos normos (*automobilių*) *aikštelė* (7; 1,4 %) dažniau renkama variacija – *automobilių stovėjimo aikštelė* (63; 12,6 %).

5. Tokią vartosenos variantų konkurenciją lemia nevienalytė adresantų grupė ir individuali raiška. Jei norminis variantas dėl įvairių priežasčių yra nepriimtinas, neatliepia visuomenės kalbinių poreikių, natūralu, kad NT skelbimų autoriai ieško kitų, jiems priimtinesnių variantų. Priklausomai nuo adresanto amžiaus, išsilavinimo, pasaulėžiūros, kalbinės kompetencijos ir kt. pirmenybė teikiama arba lietuviškiems atitikmenims, arba skoliniams, hibridams ir jų kolokacijoms. NT skelbimuose siekiama kuo tiksliau apibūdinti aprašomą objektą ir pabrėžti skirtingus (*automobilių*) *aikštelės* aspektus, todėl kartais konkretaus varianto pasirinkimas – motyvuotas, jį galima pagrįsti, pvz., *požeminė parkavimo vieta*, *požeminis parkingas* ir pan. nurodo specifinį infrastruktūros tipą, kai transporto priemonės laikomos po žeme įrengtose automobilių aikštelėse, o (*visada*) *rasite / yra vietos automobiliui* pabrėžia patogumą ir neužimtas, atliekamas automobilių vietas aikštelėse, tačiau detalesnės informacijos apie patį objektą nesuteikia.

ŠALTINIAI

- ARD: *Aruodas.lt* [Aruodas.lt]. Prieiga internete: <https://www.aruodas.lt/> [žiūrėta 2024 m. sausio 4 d.–rugsėjo 5 d.].
- ED: *Online Etymology Dictionary*. Prieiga internete: <http://www.etymonline.com/> [žiūrėta 2024 m. lapkričio mėn.].
- eKP 2022: *Kalbos patarimai* [Language Recommendations]. Kalbos rekomendacijų žinynas, sud. R. Miliūnaitė, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas. Prieiga internete: <https://ekalba.lt/kalbos-patarimai>, <https://doi.org/10.35321/db.1.kp> [žiūrėta 2024 m. lapkričio mėn.].
- GP: *Greiti pietūs: Tai kaip ten su priešdėliu „da“?* [Quick Lunch: So What’s the Deal with the Prefix “da”?] Algio Ramanausko interviu su kalbininku Antanu Smetona, 2021-09-04. Prieiga internete: <https://www.youtube.com/watch?v=oPIBkIIOBNo> [žiūrėta 2024 m. spalio mėn.].
- LKŽ_e: *Lietuvių kalbos žodynas* [Dictionary of the Lithuanian Language] 1–20 (1941–2002), el. variantas, red. kolegija: G. Naktinienė (vyr. redaktorė), J. Paulauskas, R. Petrokienė, V. Vitkauskas, J. Zabarskaitė, programuotojai E. Ožeraitis, V. Zinkevičius, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, atnaujinta versija, 2018. Prieiga internete: <https://ekalba.lt/lietuviu-kalbos-zodynas/> [žiūrėta 2024 m. lapkričio mėn.].
- LTŽ 2012: *Lingvodidaktikos terminų žodynas* [Dictionary of Language Didactics Terms], sudarė M. Ramonienė, J. Brazauskienė, N. Burneikaitė, J. Daugmaudytė, E. Kontutytė, J. Pribušauskaitė, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- ND: *Lietuvių kalbos naujazardžių duomenynas* [The Database of Lithuanian Neologisms]. Tęstinis internetinis žinynas nuo 2011 m., sud. R. Miliūnaitė; rengia A. Aleksaitė, R. Miliūnaitė, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas. Prieiga internete: <https://ekalba.lt/naujazardziai/> [žiūrėta 2024 m. spalio mėn.].
- OED: *Oxford English Dictionary*. Prieiga internete: <https://www.oed.com/> [žiūrėta 2024 m. lapkričio mėn.].
- VLKK: Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Konsultacijų banko įrašas *Kaip vertinamas žodis „parkingas“?* [An entry in the Consultation Database of the State Commission of the Lithuanian Language: “How Is the Word parkingas Evaluated?”]. Prieiga internete: <https://vlkk.lt/konsultacijos/2098-parkingas> [žiūrėta 2025 m. balandžio mėn.].

Vartosenos pavyzdžių ieškota interneto paieškos sistema *Google*.

LITERATŪRA

- Aleksaitė Agnė 2022: Kalbinis mandagumas nekilnojamojo turto skelbimuose: prašymai [Linguistic Politeness in Real Estate Ads: Requests]. – *Res Humanitariae* 30, 26–47. DOI: <https://doi.org/10.15181/rh.v30i0.2451>.
- Banuševičienė Ksenija 2016: Daiktavardinių anglicizmų vartosenos ypatumai spaudos diskurse. Tekstynais paremtas gretinamasis tyrimas [The Use of Nominal Anglicisms in Press Discourse: A Corpus-Based Contrastive Study]. – *Kalba ir kontekstai* 7(1), Vilnius: Lietuvos edukologijos universiteto leidykla, 11–22.
- Jakaitienė Evalda 2010: *Leksikologija* [Lexicology], Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Marcinkevičienė Rūta 2010: *Lietuvių kalbos kolokacijos* [Collocations of the Lithuanian Language], Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.
- Melnikienė Danguolė, Jankauskaitė Monika 2012: Iliustraciniai pavyzdžiai dvikalbiuose žodynuose: kolokacijos [Collocations as Illustrative Examples in Bilingual Dictionaries]. – *Verbum* 3, 79–90. DOI: <https://doi.org/10.15388/Verb.2012.3.4971>.
- Miliūnaitė Rita 2003: *Lietuvių kalbos gramatikos norminimo pagrindai* [The Foundations of the Standardization of Lithuanian Grammar], Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla.
- Miliūnaitė Rita 2006a: Kodifikacijos ir vartosenos santykiai dabartinėje lietuvių kalboje [The Relation Between Codification and Actual Usage in Modern Lithuanian]. – *Lituanistica* 3(67), 50–59.
- Miliūnaitė Rita 2006b: Kodifikacijos ir vartosenos santykių modelis [A Model of Relationships Between Codification and Language Use]. – *Kalbos kultūra* 79, 9–28.
- Miliūnaitė Rita 2022: *Įvairuojantys ir nauji lietuvių kalbos reiškiniai XXI a. pradžioje: sistematika ir pokyčių kryptys* [Variable and New Phenomena of Contemporary Lithuanian at the Start of the 21st Century: Systemization and Trends of Change]: monografija, el. išteklius, Vilnius: Lietuvių kalbos institutas. Prieiga internete: http://lki.lt/wp-content/uploads/2022/12/Miliunaite_Ivairuojantys_ir_nauji_kalbos-reiskiniai.pdf.

AGNĖ ALEKSAITĖ

THE USAGE OF THE LOANWORD *PARKINGAS* AND ITS EQUIVALENTS IN REAL ESTATE ADS

Summary

The main issue of this study is the discrepancy between the codified norm and its actual usage. The primary objective of the research is to determine the prevalence and usage patterns of *parkingas* and its equivalents in real estate (RE) advertisements. To achieve this goal, the following specific objectives were established: (a) to analyze the competition between *parkingas* and its equivalents in actual usage; (b) to quantify the distribution of the loanword and its substitutes; (c) to compare these equivalents with the codified norm of standard Lithuanian; and (d) to evaluate the relationship between linguistic codification and real-world language use. The study examines 500 instances in which the loanword *parkingas* and its equivalents appeared in RE advertisements on *Aruodas.lt*, collected between January

4, 2024, and September 5, 2024. The analysis employs descriptive, comparative, and quantitative methods to identify and interpret usage trends.

The analysis of 500 instances in which the loanword *parkingas* and its equivalents appeared on the RE advertisement portal *Aruodas.lt* (ARD) revealed that the use of the loanword *parkingas* and its equivalents in RE advertisements lacks a standardized norm, with multiple variants in circulation.

The most frequently occurring collocation on the ARD portal for RE ads was *parkavimo vieta* and its variants (130; 26%), followed by word combinations *automobilio (-ių) stovėjimo aikštelė / vieta* and their variants (97; 19.4%). A considerable number of instances of the hybrid *parkavimas* and other fossilized expressions sharing the same root were identified (79; 15.8%), as well as variants of the collocation (*visada*) *rasite / yra vietos automobiliui* (71; 14.2%). The loanword *parkingas* and its collocations appeared in 69 cases (13.8%), while variants of *parkavimo aikštelė* were the least prevalent (43; 8.6%).

Regarding the relationship between codification and real-world usage, no single standardized Lithuanian equivalent of the loanword *parkingas* has been widely accepted by the general public. The standard variant (*automobilių*) *aikštelė*, as recommended by *Kalbos Patarimai (Language Recommendations)*, had minimal presence (7; 1.4%) on the ARD portal for RE ads during the study period.

The collected data suggests that written RE advertisements do not adhere to the principle of linguistic economy regarding (car) parks, with collocations consisting of two, three, or even four words being significantly more common than their single-word counterparts at a ratio of approximately 86 to 14. Furthermore, the codified standard-language version (*automobilių*) *aikštelė* ('(car) park') (7; 1.4%) was often replaced by its extended variant *automobilių stovėjimo aikštelė* ('car parking lot') (63; 12.6%).